

Familiegek

Mijn familie heeft niets met theater. Wel met muziek. Al mijn hele leven wordt, met niet aflatende inzet en plezier, de liederen uit het ijzeren familierepertoire gezongen. De piano beroerd, de gitaar gepakt, de meerstemmigheid gezocht. De stemmen steeds ouder en fragieler en soms ontbreekt ineens een partij. Ik kan de liedjes, (inclusief de grappen) ondertussen dromen. Kunst verheft was het motto, maar je kan er niet van leven, dus de zaken gaan voor het meisje.

Van de ruim 100 nog levende nazaten van onze familie ben ik de enige die iets met theater doet. Daarmee treed ik in de voetsporen van een oudoom van Oma's zijde, een selfmade amateurtheater regisseur uit het begin van de vorige eeuw. Mijn lot was al vroeg bezegeld: mijn bijzondere gelijkenis met oudoom M. en de typering van mij in ons gezin als 'malle Pietje' (omdat ik wel eens 'raar' deed) duwde mij zonder pardon het theater in. Ik kon geen kant uit, dat werd mij snel duidelijk (en ik wilde ook geen andere kant uit).

Met kunst kan je scoren, niet zozeer financieel, meer als statussymbool. Hoe hoger men vertoeft op de maatschappelijke ladder des te groter de babbels over de kunst. Van alle kunsten mist de theaterkunst toch wel een beetje de status die wordt verleend aan de muziek – of beeldende kunst. Zo verschijnen er van die verheerlijkte, licht devote gezichten als er klassieke muziek wordt geluisterd. (Gezichten die ik in het theater nooit zie.) Of de zeer geconcentreerde blik waarmee in musea het lijnenspel in een Mondriaan wordt geanalyseerd. In de schouwburg zie ik toch veel heren aan de zijde van hun vrouw in slaap vallen na de pauze.

Mijn neef is iets gaat doen in 'kunst' (daarmee bedoelen ze dan beeldende kunst alsof er geen andere kunst bestaat) en mijn nicht in de muziek. Deze prestatie straalt af op de ouders die met gepaste trots menen dat ook zij door hun kinderen in maatschappelijke achting stijgen. Met theatermensen is dat toch anders. Echt serieus worden ze niet genomen. Dat merk ik altijd op de familiefeestjes. Als de tantes me zwijmelend met Ome M. vergelijken en de omes onmiddellijk vragen of dat nou nog wat verdient, in de theaterkunst. Het scheelt dat ik geen intellectuele vragen hoeft te beantwoorden.

MdG